

Stichting Opvang Oude
Manegepaarden en -pony's in Friesland

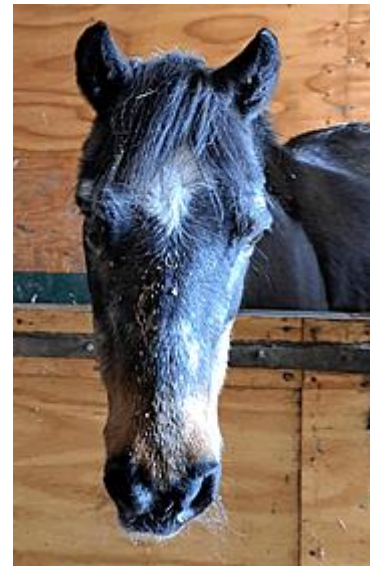
Beste donateurs,

In deze Nieuwsbrief: Onze paarden en pony's. Werk in de stallen en op het terrein door vrijwilligers van de ING Bank. Wijziging in het bestuur. Vaste nieuwe bewoners: de kippenbrigade en de datum van de donateursdag: zondag 16 juli 2023.

**Onze paarden en pony's
Snuitje**

Na het bericht over Snuitje's dood volgden veel lieve en meelevende mailtjes. Van donateurs en hun kinderen die hele goede herinneringen aan haar hadden. Veel dank aan ieder die reageerde. Snuitje was geliefd. Het is en blijft een gemis dat ze er niet meer is, maar er is uiteindelijk de troost dat ze volop van haar goede pensioenleven bij ons heeft genoten tot de natuur anders besliste. Samen met haar vaste vriendje Macho en alle andere oude vrienden van *Manege Molenruiters*. Snuitje was gelukkig bij ons, dat is zeker.

Na Snuitje's overlijden werd helemaal duidelijk dat **Macho** wist dat ze er niet meer was. Overdag in de wei – en gelukkig was de weidetijd aangebroken – had hij de afleiding van het buiten zijn samen met de merries Rianne, Lizzy en Rolinda. Maar 's avonds zag je extra goed dat hij alleen was in de ruime stal. Macho hinnikte nooit meer luid om zijn Snuitje. In het begin maak je je zorgen dat hij zal weg kwijnen. Hij was zó lang met haar samen. Gelukkig at en eet hij goed. Hij bromde volop als de *Subli*, het speciale oude paardenvoer, in aantocht was en hinnikte luid bij het voeren van zijn extra hapje, de geweekte ponybrokjes. Met het verstrijken van de tijd zie je dat Macho is gewend aan een leven zonder Snuitje.

Snuitje

Macho in de wei

Macho is nu degene die hinnikt als welkom wanneer ik door de schuifdeuren naar binnen stap, net als Snuitje vaak deed. Eén keer boog Macho bij het binnenkomen zijn hoofd om - net als hij in het verleden wel deed - onder het touw door te stappen op het grindpad dat naar de parkeerplaats leidt. Maar toen aarzelde hij en trok zijn hoofd terug. Alsof hij zich realiseerde dat Snuitje daar niet meer was... Dat was aandoenlijk om te zien. Onze kleine weduwnaar doet het goed. Gelukkig! Iedere avond krijgt hij extra aandacht met een aai over zijn neus en krabbels door zijn manen en daar geniet hij duidelijk van. In de vorige Nieuwsbrief van maart stond dat onze dieren de winter in goede gezondheid waren doorgekomen. In het voorjaar verwacht je geen ziektes, die komen veel vaker in herfst of winter voor. Maar de avond dat de Nieuwsbrief werd verzonden was **Pomar** ziek... Hij at zijn *Subli* en kuil niet, stond heel stilletjes op stal. De dierenarts kwam. Pomar had koorts, hoge koorts. Een temperatuur van 39.6 graden (de normale lichaamstemperatuur van een paard komt overeen met die van een mens en ligt rond de 37 graden). Pomar kreeg koortsremmers die twee keer per dag moesten worden toegediend.

De volgende dag bleek ook **Nirvana** besmet te zijn. Ze had dezelfde ziekteverschijnselen. Het was een virus en de dierenartsen voorspelden dat het zo'n vijf dagen zou duren. Na toediening van de koortsremmers zakte de temperatuur, maar die liep na een aantal uren net zo hard weer op. Tot ver in de 39 graden... We maakten ons zorgen. Vooral om Pomar, hij was het meest ziek. De etensbakken van beide paarden hielden we

Macho is nu degene die hinnikt als welkom wanneer ik door de schuifdeuren naar binnen stap, net als Snuitje vaak deed. Eén keer boog Macho bij het binnenkomen zijn hoofd om - net als hij in het verleden wel deed - onder het touw door te stappen op het grindpad dat naar de parkeerplaats leidt. Maar toen aarzelde hij en trok zijn hoofd terug. Alsof hij zich realiseerde dat Snuitje daar niet meer was... Dat was aandoenlijk om te zien.

Onze kleine weduwnaar doet het goed. Gelukkig! Iedere avond krijgt hij extra aandacht met een aai over zijn neus en krabbels door zijn manen en daar geniet hij duidelijk van.

In de vorige Nieuwsbrief van maart stond dat onze dieren de winter in goede gezondheid waren doorgekomen. In het

Nirvana, weer gezond!

gescheiden en Pomar en Nirvana gingen vijf dagen lang als hun stallen uitgemest werden samen in de paddock. Pomar at amper, stond bijna alleen maar stil in zijn stal. Maar gelukkig, hij en Nirvana werden beter. De maand april was lang heel koud met 's nachts temperaturen rond het vriespunt en het was erg nat. Hoe het virus in onze stal is gekomen is niet na te gaan, maar het weer werkte zeker niet mee aan de gezondheid van mens en dier.

Half mei brak de tijd aan voor de weide, met heel veel zonneschijn. Dan denk je helemaal niet meer aan ziekte of kwalen....Maar dat pakte heel anders uit.

14 Mei gingen de paarden en pony's voor het eerst ruim een uur de wei in. Daarna iedere dag een uurtje langer. Paarden en pony's moeten langzaam aan wennen aan het nieuwe voer, het verse gras vol voedingsstoffen. Die eerste dag in de wei is ieder jaar een feest voor alle dieren. Ze stoven uitgelaten in galop door het gras, zochten snel een eigen plek en dan is het grazen, grazen en nog eens grazen. Maandagavond, 15 mei, de tweede weidedag, stopte **Pomar** 's avonds halverwege abrupt met het eten van de *Subli* en ging languit plat in zijn stal liggen. Een slecht teken....Ik hield hem in het oog, keek regelmatig hoe het met hem ging tijdens het ophalen en schoonmaken van de etensbakken en het vegen van de vloeren. Pomar kwam niet overeind. Dus belde ik om 22.00 uur de dierenartspraktijk. Paardenarts Marleen Mulder had nachtdienst. Ze kreeg Pomar op de been en onderzocht hem. Er was darmgeruis te horen. Pomar kreeg een darmontspanner en pijnstillers. Ze voelde hem op en wilde ook nog via de neussonde controleren of zijn maag niet overvol was. Maar daar werkte Pomar niet aan mee. Hij begon tegen te spartelen. De darmontspanner werkt zo'n drie uur. We spraken af dat ik rond 2.00 uur 's nachts terug naar Beetgumermolen zou gaan om te zien hoe het met Pomar ging. De darmontspanner zou dan uitgewerkt zijn. Als hij weer plat in zijn stal lag was er sprake van een darmafsluiting en dat betekende euthanasie.... Als hij stond en reageerde was het goed.

Pomar: ook weer helemaal gezond!

Bij mijn komst midden in de nacht lag Pomar... Alleen nu in een gezonde houding, met de voorbenen onder de borst. Hij was een beetje slaperig, zijn neus was op het stro gezakt. Ik ben naast hem gaan zitten, heb hem geaaid en hem een stukje appel voorgehouden. Dat at hij op. Daarna belde ik Marleen om verslag te doen hoe Pomar was. Marleen vond dat – gelukkig! – goed klinken. Ze hoefde niet te komen. Karin die de volgende ochtend vroeg de paarden voerde, heeft Jessica Webb van de DAP langs laten komen voor nog een darmontspanner en een pijnstillers. Pomar was 's ochtends toch nog niet in orde. Jessica gaf het advies: die dag "vasten", halve porties eten en stalrust. De dag erna eerst een kwartier per dag de wei in, dan iedere dag een kwartier langer. In de loop van de dag knapte Pomar per uur op. Hij werd steeds levendiger. Bij mijn komst stond hij in zijn stal en knabbelde aan de kuil. Hij duwde als vanouds met zijn neus tegen mijn rug als ik bij het aanrechtje naast zijn stal stond met de boodschap: "Geef even wat lekkers aan mij!", want altijd snij ik daar de appels die alle paarden en pony's 's avonds als toetje krijgen en hij weet dat hij altijd een extra stukje krijgt. En hij wreef zijn neus weer heen en weer over mijn hand, de vaste liefkozing van Pomar. "Ik ook van jou!" riep ik tegen hem. Er viel een pak van mijn hart na die avond en nacht vol grote zorgen. Pomar werd binnen 24 uur weer helemaal gezond. Hij had zich dus overeten..... Het langzame tempo voor hem om te wennen aan het nieuwe gras verliep verder prima. Hij heeft geen problemen meer gehad.

Woensdags 17 mei kwam er 's middags een alarmerend telefoontje van Nikki Laamers, een van onze verzorgsters: in **Fellow's** stal lag bloed. Flink wat ook, vermoedelijk meegekomen met de urine. Dat was hevig schrikken. Theo Bruggelink, een van de drie paardendierenartsen kwam. Fellow's urine moest worden opgevangen en naar de DAP Dokkum worden gebracht voor onderzoek. De uitslag kwam snel: een blaasontsteking....Fellow kreeg een week lang een antibioticakuur. Twee maal per dag dienden we die via een spuit toe. Na die week is nog eens urine gebracht voor controle. Er zat nog een spoortje bloed in, maar ook kwam uit het onderzoek: er zit eiwit in de urine. Dat kan duiden op een vermindering van zijn nierfunctie. We maken ons grote zorgen over Fellow.

Fellow Hij eet veel minder dan voorheen, Fellow vermagert en hij is weinig levendig. De paardendierenarts komt donderdag 29 juni voor een onderzoek. Zondag, 21 mei was binnen één week een derde spoedbezoek van de dierenarts nodig voor Snuitje...en dat werd euthanasie. Veel ziekte en zorgen dus dit voorjaar.

Het prachtige weer dat we sinds half mei hebben zorgde er wel voor dat alle dieren iedere dag heel lang de wei in kunnen. Dat is en blijft genieten voor hen en voor ons. Wel sproeien we 's avonds regelmatig om de wei goed te houden, want het is inmiddels al heel lang veel en veel te droog.

Werk in de stallen en op het terrein: een vrijwilligersdag van medewerkers van de ING Bank

15 Juni kwam een team van acht medewerkers van de ING Bank een hele dag vrijwilligerswerk bij ons doen. Een geweldig initiatief! Het werd een hele leuke en nuttige dag. De grasplaggen die onze oprit overgroeiden werden weggestoken, een balk in de opslagruimte schoongemaakt en geschilderd. De hekjes rond het terras geschuurd en opnieuw in de beits gezet. Het hek naast het grindpad is na grondig poetswerk over een lengte van bijna 30 meter geschilderd. Lampen in de stallen en het grote bord op de loods zijn schoongemaakt en twee medewerksters hielpen volop mee met uitmesten en daarna het poetsen van de wanden van Macho's stal. Veel dank voor de enthousiaste inzet van het ING team!

Van li. naar re.: Schoonmaken bord op onze loods. Schilderen hek. Onze Sandro kreeg volop aandacht.

Wijziging in het bestuur

Marco Tuinenburg, vice-voorzitter van onze stichting, is dit voorjaar afgetreden. Zijn hele drukke baan maakte het al lange tijd niet meer mogelijk werk voor ons te doen. Veel dank aan Marco voor zijn inzet in voorgaande jaren voor onze stichting.

Nieuwe vaste bewoners van onze opvang: De Kippen Brigade!

Ieder die bij ons op bezoek is geweest, weet dat sinds we de loods betrokken in 2007, een kolonie musjes het hele jaar door onderdak bij ons heeft gevonden. Maar dat er naast die vogeltjes ook iedere zomer tenminste 20 zwaluwtjes zijn. Ons eigen *squadron* jachtvliegers dat ontelbare aantallen muggen en vliegen vangt in en rond de stallen. In 2018 hebben we speciaal voor hen onze *Airport Beetgumermolen* geopend. Met een *Arrivals* bord dat we in april op de wand van de kantine hangen. In september, als ze weer naar Afrika vertrekken, vervangen we dat door een *Departures* bord. De *Vliegbasis Leeuwarden* hebben we over ons eigen *squadron* jachtvliegers destijds een brief gestuurd en we kregen volop aandacht voor onze *Airport* in de *Leeuwarder Courant*. (zie onze site de rubriek Nieuws). Maar al minstens vijf jaar lang kwamen er ook kippen over de vloer. Kipjes die eigendom zijn van buurvrouw Babette. Altijd gingen die kippen, zodra het begon te schemeren, op huis aan. Eind oktober 2022 veranderde dat. Een klein zwart krielkipje bleef avond na avond bij ons slapen.... Op het stoeltje dat in de opslagruimte staat. Lekker comfortabel op een kussentje. Binnen een week trokken vervolgens alle kippen, zeven in totaal, bij ons in. Een complete kippenbrigade, onder leiding van Moeder Overste, een grote witte kip. We zijn dierenliefhebbers. Naast wat kippen bij elkaar scharrelen aan wormpjes en zaadjes, moeten ze dagelijks gevoerd worden. Dus kocht ik biologische kippenkorrels en zetten we een bakje met water in de opslagruimte. Onze paarden en pony Macho'tje zijn gezelschapsdieren. De kippen zijn dat duidelijk óók. Ze vinden het héél gezellig bij ons en bij de paarden. Zodra je even pauzeert en op een stoeltje

Links boven: zwarte Fluffy. Rechts boven: de Gypsy Girls. Midden: grijze Fluffy. Links onder: de Dames Kievit. Rechts onder: Moeder Overste

naast de stallen zit, schaart de hele brigade zich zachtjes tokkend om je heen. Ze weten dat er dan op strooivoer of een koekje wordt getrakteerd. En ze volgen je stal na stal om al wroetend en scharrelend in het stro op hun manier mee te helpen met het uitmesten. Dat ze na al die jaren ineens vorig jaar besloten bij ons in te komen wonen is bijzonder. Alsof ze wisten dat het niet goed ging met hun eigenaresse. Babette kreeg eind 2022 de diagnose lymfeklierkanker. Onvoorstelbaar voor een jonge vrouw van 33 jaar. De zware chemo-behandelingen sloegen gelukkig aan en inmiddels is ze genezen verklaard. Babette besloot in die tijd te gaan scheiden (haar ex-man is degene met wie de erfgrens kwestie speelde). Met haar zoontje van vier jaar gaat ze, het huis is verkocht, verhuizen naar Leeuwarden. We hadden Babette toen ze ziek was al gerust kunnen stellen dat de kipjes bij ons goed verzorgd werden. In overleg hebben we besloten dat de kippen definitief bij ons blijven. Het is voor Babette een troost dat ze zelf voor ons gekozen hebben. Ze hebben bij ons alles wat hun kippenhartje begeert: volop beschutte ruimte, fijne slaapplekken, een *paddock* waar ze lekker een zandbad in kunnen nemen en gezelschap. We stellen ze graag met foto's allemaal aan jullie voor:

Moeder Overste (witte kip), de bevelvoerster en hoogste in de kippenrang. Moeder Overste koesterde een niet beantwoorde liefde voor **Nirvana**, die haar helaas fataal is geworden. Ze wilde telkens in Nirvana's stal overnachten. Maar daar was Nirvana absoluut niet van gediend. Nirvana heeft temperament. Een hele hoop zelfs! Met haar hoofd v r uitgestrekt, neusgaten opengesperd, brieste Nirvana woest tegen Moeder Overste. Schrapend met haar hoof over de stalvloer joeg ze de witte kip van stalhoek naar stalhoek. Twee keer heb ik de deur opengemaakt om Moeder Overste er uit te laten. Een keer is het toch misgegaan. Dat gebeurde in de week dat we voor Pomar, Fellow en Snuitje de dierenartsen in moesten schakelen. Ze liep mank. *Kriegsbeschaedigt*. Paardendierenarts Theo Bruggelink, die voor Fellow langs kwam, riep, toen we hem vroegen haar pootje te controleren "ik heb geen verstand van kippen!" maar kon wel vaststellen dat dat pootje niet gebroken was. Dat klopte maar toen we Moeder Overste naar de DAP Dokkum brachten, waar een van de rundveedierenartsen wel kundig is t.a.v. kippen, bleek uit de foto dat er bovenin haar dijbeen een breuk zat. We waren toen al een paar weken verder. Er had zich weefsel gevormd en genezing was niet meer mogelijk. Dat werd helaas euthanasie. Heel verdrietig want Moeder Overste hoorde er helemaal bij. Verdere leden van de brigade zijn: de *Dames Kievit*. Grote kippen, zwart en wit gespikkeld.. Allebei in het bezit van een vliegbrevet! Iedere avond stijgen ze bijna geluidloos op om te overnachten op de balk in het middelste staldeel. En er zijn de *Gypsy Girls*, bolrond met een oranje-bruin verendek. Plus de krielkipjes, *de zwarte en grijze Fluffies*.. Grijze Fluffy staat, zo klein als ze is, hoog in de hiërarchie. Ze was hele goede maatjes met Moeder Overste. De krielkipjes en de Dames Kievit (en ook Moeder Overste deed dat) leggen van tijd tot tijd een ei. Die vinden we overal: in de voerbak in Macho's stal, op het losse stro, soms zelfs op de mestkar of in de bloembakken buiten... Onze stallen voor de oude manegedieren zijn dus in de loop der jaren ook uitgegroeid tot een hele grote gastvrije voliere voor mussen, zwaluwen en kippen 

De donateursdag

Die houden we dit jaar op **zondag, 16 juli. Vanaf 15.30 uur**. Jullie zijn, met introducees, van harte welkom. Wij zorgen voor een hapje en drankje. Mail even naar info@pensioenpaard.nl of je komt en met hoeveel personen.

De volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief ontvangen jullie eind september. Met alles over onze paarden en pony. De donateursdag en verder nieuws. Allemaal een hele goede zomer toegewenst en graag tot ziens.

Met vriendelijke groet,
Ineke de Groot

Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -Pony's in Friesland.

Frans van Mierisstraat 37, 8932 KR Leeuwarden. Inschr.nr. KvK: 01107267.

Rekeningnummer: Triodos Bank. IBAN NL87 TRIO 0390 2118 18

www.pensioenpaard.nl. e-mail: info@pensioenpaard.nl. Tel. 058 – 2 12 45 25